

*Mulțumim domnului Lawrence Damian Robinson
pentru permisiunea de a publica această carte în limba română.*

Redactor: Diana-Cristina Vlad

Copertă și ilustrații: Daniela Chirculescu

Traducere după originalul în limba engleză: Aliko Kafetzopoulou, *When Nero Commands...*, editor Lawrence Damian Robinson, 2015.

© Editura Sophia, pentru prezenta ediție

ISBN 978-973-136-699-9

**Descrierea CIP poate fi consultată la
Biblioteca Națională a României**

Aliko Kafetzopoulou

Când Nero poruncește

Traducere din limba engleză de
Diana Stănciulescu

editura
Σοφία

București

Cuprins

1. Rămas pe drumuri...	5
2. Ivirea primilor crini	17
3. Bucurii în cascadă	25
4. Inimi războite	41
5. Primul prieten.	67
6. Făclii ale martiriului	85
7. Între două lumi.	103
8. Calea jertfei	119
9. Ce surpriză!	135
10. Evadarea din „Casa de Aur”	151
11. Sub aripa protectoare.	165
12. După faptă, și răsplată.	175
13. Casa crinilor îmbujorați.	181
14. O sărbătoare a bucuriei	195
15. Preînchipuiri...	209

1

Rămas pe drumuri...

Cureaua ruptă a sandalei îi îngreuna mersul mult mai rău decât s-ar fi așteptat. Talpa desprinsă i se târa prin praf și, de câte ori ridica piciorul, se rotea ba în dreapta, ba în stânga, încât se împiedica la tot pasul și se zgâria.

Pietrișul, crenguțele uscate și tot felul de așchii parcă abia așteptau să calce greșit pe drumul prăfuit și bătut de atâta lume; înțepăturile lor îl făceau să se încrunte iar și iar. Însă tălpile, oboseite de atâta chin și neobișnuite să meargă desculțe, covârșite de durere, nu voiau să meargă mai repede. Tocmai când avea nevoie să fugă, să ajungă cât mai departe, nu voiau să-l asculte!

Îi scăpă un geamăt de durere. Înfricoșat, aruncă o privire în urmă. Dar nu-l urmărea nimeni. Ce bine că tocmai acum căruțașul sforăia pe teancul lui de piei nelucrate! Iar calul, învățat cu locul, își vedea de drum fără să-i mai spună încotro frâiele sau poruncile căruțașului, căci stăpâ-

nul lui se legăna încet și ritmic, rezemat de pieile de oaie indesate în spatele lui.

Rufus observase cum dormea căruțașul chiar din clipa când, auzind căruța, se întorsese să se asigure că dintr-acolo nu îl pândeau nici un pericol ascuns. Și tot atunci a luat hotărârea: s-a apucat de nodul frânghiei cu care era legată grămada de piei și s-a urcat în căruță fără să îl simtă omul adormit din față.

Ascuns în spațiul dintre oi și capre, câștigase astfel două, poate chiar trei ore de mers fără chin; își trase sufletul după goana nebună de mai înainte. Aflat acum într-un colțișor unde era în siguranță, din când în când simțea nevoia să închidă ochii, să se odihnească; dar, de groază că ar putea iarăși să cadă în mâinile lor, căsca ochii mari și mintea lui iscodea din nou atență de jur-împrejur.

Orice pală de vânt prin frunzișul pomilor (cu atât mai mult vreo căruță sau vreun măgar care trecea pe lângă ei) era destul ca să îi taie răsuflarea. Ciulea urechile și se uita pe furis din ascunzișul pe care și-l făcuse împingând în sus pieile din jurul lui... și numai când vedea trecători indiferenți și anonimi îl mai slăbea strânsoarea spaimei că se află într-un mare pericol – ca apoi, în câteva clipe, teama să încolțească iar.

Dar oare încotro mergeau? Oare unde îl ducea această căruță – pe o stradă necunoscută, cu o destinație necunoscută, într-o lume necunoscu-

tă? Era doar necunoscută lumea aceasta sau de-a dreptul cumplită, dușmănoasă, gata să-l mistuie?

Nu așa i se păruse, cu tot ce descoperise el despre lume și despre oameni când se pomenise deodată părăsit și fără apărare pe străzile Romei? Când, într-un timp foarte scurt, se pomenise fără mamă, fără tată, fără adăpost... lipsit de orice umbră a fericirii de mai înainte? Nimic nu rămăsese, doar fum și scrum și ecoul sfâșietor al vocii mamei lui, care parcă tot striga după el din ruinele înnegrite:

– Rufus, băiatul meu...

Nu cumva, căutându-l pe acolo, ea nu mai reușise să se salveze? Înconjurat de flăcări, nu și-a mai dat seama ce se întâmplă și nu alergase la ea să-i răspundă. Întețit de vânt, focul izbucnise și mai puternic chiar lângă el, năucindu-l... Înnebunit, împiedicându-se, alergase după ceilalți oameni, care îl purtau ca un iureș copleșitor.

Nu se mai pomenise niciodată un așa incendiu!

Vuind, vântul de miazănoapte îl făcuse să se răspândească rapid, înghițind într-o clipă tot ce era împrejur, iar limbile mari de foc se repeziseră și peste zonele învecinate. Arsele palatul împăratului cu tot cu acareturile lui bogate și colibe săracilor. Dintre cele 14 cartiere ale Romei, neatinsse au scăpat doar patru... în timp ce alte patru au ars din temelii.

Locuitorii se năpustiseră spre fermele și câmpurile din jur. Căutând un refugiu, s-au dus chiar

până în Ostia și Anzio, la Neapolis¹ și în toată Campania – oriunde au avut prieteni și rude.

El nu ajunsese prea departe. Grupul cu care era el se oprise la Nera, la câțiva kilometri de pământ de Roma, iar după câteva zile a revenit în oraș auzind că împăratul Nero dădea în stânga și în dreapta grâu adus la porunca lui din alte provincii.

Apoi o rudă îndepărtată îl luase la ei și l-a ținut câțiva ani după incendiu – dar mai mult din interes decât din compasiune, căci l-au pus să lucreze la nicovală în magazinul fierăriei lor. Munca în fiecare zi, din zori și până seara târziu.

De acolo l-au înșfăcat, umplându-l de groază.

De câte ori se gândea la ce se întâmplase, îi îngheța sângele în vine și, de fiecare dată, îi stătea inima în loc la imaginea aceluia cuțit înfiorător!

Știa bine ce însemna să fii sclav. O auzise, o și văzuse de mii de ori. Acasă de multe ori se gândea cum câinele lor avea o viață mult mai bună decât sclavul vecinului lor, se gândea la animalele care erau aduse în căruțe de la piață și care erau tratate mai bine de stăpânii lor decât sclavii.

Iar azi, cu doar câteva ore mai devreme, fusese la un pas de a ajunge el însuși sclav!

Nu! Cât trăia, cât avea mâini și picioare, era hotărât să nu îngăduie o asemenea catastrofă. O să rupă lanțurile... o să topească fierul... o să lup-

¹ Neapolis (orașul nou) era vechiul nume al orașului Napoli (*n.trad.*).

te până la ultima răsufflare, cu dinții, cu unghiile, să scape de un asemenea pericol!

– Hei, prietene!

Tresări. Cineva vorbea cu el?

– Heeee! Ți-au căzut pieile din căruță!

– Cum? Au căzut? veni, răgușit, răspunsul.

Căruțașul adormit sărise ca ars și încă era amețit. Clipi grăbit și se întoarse spre dreapta, căci dintr-acolo se auzise vocea de mai devreme. Un moment numai bun ca Rufus să sară prin stânga căruței și să se ascundă în via de pe marginea drumului.

În urma lui, căruțașul zvârli cu pietre și-i aruncă vorbe urâte, dar nu părea dispus să și fugă după el. Își luă de pe jos cele două piei căzute, urcă în căruță și își văzu de drum.

Rufus se iți printre frunzele de viță-de-vie.

La umbra unui măslin bătrân văzu un băiat palid la față, îmbrăcat într-o tunică galbenă; stătea cu picioarele încrucișate și, cu o lamă îngustă, curăța o creangă lungă și dreaptă. Nu era exclus ca în traista pe care o avea pe umeri să se afle tocmai lucrul cel mai important pentru Rufus în clipa aceea.

Se îndreptă spre băiat.

– Fugi să scapi, așa-i? îl întrebă acesta, arătându-i că înțelege în ce situație se află.

– Mi s-a rupt cureaua sandalei și nu pot să merg, îi răspunse Rufus. Nu ai cumva un șiret sau o curea, să-mi leg și eu sandaua?

– Aici, la prăvălie, nu facem decât bastoane pentru drumeți, după cum vezi, răspunse băiatul. E o prăvălie nouă. Tocmai am deschis-o. N-ar fi rău să fii primul meu client.

Rufus observă dărele uscate pe care lacrimile i le lășaseră pe obraji, ca și cearcănele negre de la ochi. Și a înțeles imediat că, sub acea tunică galbenă, era o inimă care suferă.

Simțise, poate, și un fel de legătură între ei, ori poate că era doar obosit, dar ceva îl făcu să se așeze alături, pe pământul pietros din care mai ieșeau, ici și colo, câteva fire gălbui de iarbă uscată. Și, o vreme, rămase acolo uitându-se stinger la degetele subțiri care, fără să se priceapă prea bine, curățau bățul cu briceagul.

– Și pe tine te-a lovit incendiul? îl întrebă el, căutând cumva o consolare.

Băiatul clătină din cap.

– Din păcate, nu! mai adăugă el.

– E, nu zice așa! Că știu cât rău mi-a făcut mie focul ăla! Cum e să nu mai ai casă...

– Și ce? Eu, chiar dacă am casă, e ca și cum nu mai am!

– Cum așa?

– Nici nu știu de unde să-ncep. În câteva... zile... o să vină la noi o femeie pe care n-o cunosc ca să-i ia locul mamei mele, care a murit... O mamă vitregă!

Avea un nod în gât, și ultimul cuvânt ieșise aspru și răgușit, parcă nici nu era cu adevărat un cuvânt rostit. Rufus nu găsi nimic să-i răspundă.

Ultimele raze ale soarelui se plimbau pe deasupra viilor verzi și bogate, peste praful albit de cenușă al drumului și poposiră trandafiri pe rădăcinile măslinului. Au poposit și pe cele două chipuri tinere, luminându-le: chipul lui Rufus, delicat, cu pielea albă, cu părul lui blond și ochii albaștri, și chipul palid al băiatului brunet cu ochii mari și înlăcrimați, atât de închiși la culoare, încât ai fi zis că sunt negri. Dar mai cu seamă au scos la lumină durerea lor, adânc întipărită pe chipurile amândurora.

– Cum te cheamă? întrebă Rufus primul, după o tăcere lungă.

– Callistus.

– Eu sunt Rufus. Să știi, Callistus, tare mi-aș dori să am o casă și chiar și o mamă vitregă... măcar nu te face sclav. Eu zic să te întorci acasă și să o primești frumos...

– Cine, eu?! tresări băiatul.

– Tu. Oricum nu are cum să fie mai îngrozitoare decât oamenii peste care vei da rămânând singur, pe drumuri.

– Nu! Nu vreau! suspină el, aruncând cât colo bățul și briceagul. Știu eu ce i-a făcut lui Secundus mama lui vitregă. Mai bine mă duc în munți, mai bine stau pe câmp sau mă întorc la Nikop...

Dar se opri brusc. La Nikopolis? Chiar de acolo venea ea, însoțită de tatăl lui. Aveau multe rude acolo. Oare ar fi fost dispuse măcar să îl lase

să stea acolo și să nu-l trimită înapoi, acasă? Mai înainte nu se gândise la asta.

– Dar dacă, până să faci tu toate astea, te prinde cineva și te face sclav?

– O să țip!

– Cine să te audă? Cine o să-și bată capul să te salveze? Eu am scăpat azi ca prin urechile acului când au vrut să mă ardă cu fierul și să mă trimită însemnat la piața de sclavi. Au avut milă de mine zeii – dacă le-o păsa într-adevăr de oamenii necăjiți...

– Te-au prins hoții?

– Chiar când se crăpa de ziuă, la poarta fabricii unde lucram. Mi-au pus căluș și m-au aruncat în căruța înfășurat în niște piei de capră. Două săptămâni m-au ținut prizonier într-o casă părăsită. Am scăpat rostogolindu-mă pe un dig oribil. Ore întregi am fugit fără să mă opresc și, când am văzut căruța care ducea piei, am sărit în ea. Nici acum nu prea știu unde am ajuns.

– Nu departe de Via Appia, care duce la Roma. Nu departe de Trei Taverne¹.

– A, mă bucur! Abia ne mai ostoim foamea cu mirosurile care vin dinspre grătar sau de la vreo oală cu mâncare, că n-am nici un sester² la mine.

¹ În limba latină *Tres Tabernae*. Se referă la un loc unde se poate înnopta, han (*n. trad.*).

² Cunosc și sub numele de *sesterce*, în timpul împăratului Nero, un *sestertius* era o monedă mare de bronz, care valora a suta parte dintr-un ban de aur numit *aureus*. Acesta, chiar dacă a mai variat în timp, valora cam un sfert dintr-un denar

– Mă gândeam să fac niște bastoane și să le vând, dar uite că deja mă dor tare degetele, de la briceag.

– Atunci închipuiește-ți prin ce trec sclavii pe care îi pândește mereu biciul și nimănui nu-i pasă dacă îi doare ceva sau dacă sunt răniți! Când le zice stăpânul că trebuie făcute trei bastoane, trebuie să le termine, chiar dacă le sângerează mâinile.

– Sau când trebuie să sape ori să spargă pietre, chiar dacă au febră de nu mai știu ce să facă, plusă Callistus.

– Dacă încep cumva să se plângă, de multe ori plătesc și cu viața.

– Eu nu-nțeleg de ce sunt așa de cruzi stăpânii. Nu sunt și sclavii oameni?

– Păi nu sunt, după unii filosofi. Se spune că unii îi aruncă în lac, ca mâncare la pești! îl lămurii Rufus.

Amândoi s-au îngrozit la gândul acesta. Razele auriu-arămii care mai devreme le puneau chipurile într-o lumină jucăușă acum se amestecau cu umbrele fricii ce se strecurase între ei.

Nu părea conversația dintre un puști de 14 ani și altul de 11. Nu avea legătură cu stomacul gol, căci și stomacurile lor tăcuseră, fără să se mai plângă; nu avea legătură nici cu vreun pericol închipuit al înserării. Ci avea legătură cu fri-

(salariul zilnic mediu al unui muncitor necalificat) și puteai cumpăra cu el două pâini (*n.ed.engl.*).